

Pobuda za ustanovitev sklada

(nadaljevanje s 1. strani)

pravljalo tudi predsedstvo MK SZDL in se med drugim zavzelo tudi za večjo denarno pomoč tej veji telesne kulture; v naši občini pa so se razprave o tem pričele tudi zaradi tega, ker bo konec letošnjega leta na zahtevo družbenega pravobranilca samoupravljanja prenehala obstajati skupnost za razvoj družbenega standarda, ki je bila doslej vir denarja (tako za gradnjo kot tudi za delovanje) športnih objektov v naši občini. Treba bo torej poi-

skati nov način zagotavljanja sredstev, tako da tisto, kar smo v preteklih letih zgradili, ne bi propadlo.

Delegati OK SZDL so se na tej seji odločili o predlogu, ali bi občinski skupščini dali pobudo za ustanovitev sklada za razvoj vrhunškega športa v občini, ki naj bi zamenjal dosedanje skupnosti za razvoj družbenega standarda. Po uvodni besedi in po daljšem molku se je le razvnela razprava, ki je razgrnila različnost mnenj do vrhunškega špor-

ta. Medtem ko so nekateri menili da bi bilo bolj primerjati se s svetom glede telefonskih priključkov, so drugi, ki so bili v večini, zagovarjali upravičenost te potrebe. Po daljšem prepričevanju predstavnikov športnih društev Slovan, telesnokulturne skupnosti in HK Slavije, so delegati podprli to pobudo, saj konec koncev ne gre za novo obremenjevanje gospodarstva občine. Res pa je tudi, da bi športna dvorana Kodeljevo in drsališče v Zalogu ostalo brez gledalcev, če ne bi bilo vrhunškega športa, saj

nam ta privablja ljudi. To pa obenem pomeni, da bi v blagajno pritekalo tudi manj denarja. Večina je le menila, da smo vsi za vrhunski šport, če so računali v njem čisti in če ne prihaja do raznih nepravilnosti.

Na tej seji je OK SZDL tudi predlagala občinski skupščini, da za 25. novembra letos razpiše referendum o novi organiziranosti prebivalcev Clevelandске ulice od števil 15 do 49, ki so postali naši novi občani. Povezali naj bi se v KS Dušan Kveder-tomaž. DARJA JUVAN

● KOLEKTIV OSNOVNE ŠOLE EDVARDA KARDELJA — POLJE ŽELI ŠE NOVIH SODELAVCEV

Na široko odprta vrata ustvarjalni dobri volji

Delovni kolektiv osnovne šole Edvarda Kardelja v Polju je že znan po neumornem prizadevanju za vraščanje v okolje, da bi iz njega pridobil čimveč sodelavcev in čim širšo ter raznoliko pomoč pri bogatitvi vzgojno izobraževalnega dela šole. Da bi še napredovali pri tem, so 26. septembra imeli razgovor z dosedanjimi sodelavci in z vsemi onimi s katerimi želijo sodelovati v prihodnje.

Bil je to širok prijeten pogovor; ocena dosedanjega sodelovanja in nakazane še številne možnosti ter potrebe za v prihodnje. Med bistvenimi nalogami pri preobrazbi osnovne šole je razširitev vzgojnoizobraževalnega dela z dejavnostmi, ki se odvijajo v prostoru v katerem učenci živijo in v katerem so njihovi starši dejavno vključeni, to pa je paleta vseh oblik ustvarjanja od duhovnega do najbolj neposrednega fizičnega dela. Tega seveda sam delovni kolektiv šole ne zmore. Premalo nas je, ni dovolj široka kadrovska struktura in nimamo sredstev. Zato torej lahko vsebinsko cilja dosežemo le z vsestransko pomočjo krajevnih skupnosti, delovnih organizacij, družbenih organizacij in društev ter posameznikov, sta v uvodu pojasnila namen pogovora ravnatelj šole Franc Gradišek in njegova pomočnica Ljuba Novak, ki sta pogovor vodila.

Prijetno je bilo slišati pohvale o dosedanjem sodelovanju s krajevno skupnostjo Polje, posa-

meznimi družbenopolitičnimi in družbenimi organizacijami, še zlasti v ZZB NOV in ZRVS, pa s športnim društvom Polje. Papirnica Vevče ima seveda po materialni strani in interesnem obsegu oblik sodelovanja prvo mesto. Iz programa, ki so ga ponudili za letošnje učno leto pa bodo to mesto obdržali tudi v prihodnje. Učenci bodo vsak teden prihajali v tovarno k trem krožkom, ročno bodo izdelovali papir, tiskali ga bodo in v tretjem likovno obdelovali. Od strani šole in učencev zahtevajo le točnost po dogovorjenih urah in številu učencev. Ponudili pa so možnost sodelovanja tudi na področju računalništva v krožku pri Ljudski tehniki. Dobri sodelavci šole so še knjižnica Jožeta Mazovca v Polju, Glasbena šola in Planiško društvo Špič, od posameznikov pa je Mirko Jeriha že kar del delovnega kolektiva. Pri občasni aktivnostih kot je obrambni dan ali akcija v sklopu preventivne vzgoje v cestnem prometu pa so še drugi številni sodelavci šole, ki so vedno pripravljeni pomagati. Zlasti zveza rezervnih

vojaških starešin v KS Polje in v KS Vevče-Zg. Kašelj, gasilci, strelska družina Bine Grajzer, Radio klub Vevče in še drugi.

V prihodnje bo poskušala razviti še več organiziranega sodelovanja tudi krajevna skupnost Vevče-Zg. Kašelj kot sta na pogovoru obljubila predstavnik, pa kmetijska zadruga Dobrunje preko svojih kooperantov. OŠ Edvarda Kardelja pa bi rada navezala sodelovanje z Rastom za pomoč pri opremljanju parkovnega gozda pred šolo, pa z vrtnarji

itd. Zato delovni kolektiv šole v Polju vabi še vse druge organizacije, društva, zasebne obrtnike in posameznike, skratka vse ljudi dobre volje, ki so tako ali drugače pripravljeni prispevati k bogastvu znanja naših otrok. Upokojeni občani, če niste imeli priložnosti prenesti vašega znanja in delovne spretnosti na vnučke, je za to še vedno čas, v OŠ Edvarda Kardelja v Polju je teh kar 1106.

SLAVKO GERLICA

● ČRNI MRAVI NA MEDNARODNI KONFERENCI

Na deveti konferenci mednarodnega združenja za pravico otrok do igre, ki je bila avgusta v Ljubljani, smo poročali tudi o projektu, ki smo ga pred časom izvajali skupaj s taborniki odreda Črni Mrav iz naše občine.

Kot je znano in na več mestih tudi opisano, se je v ta odred tabornikov vključilo tudi več strokovnjakov, psihologov, pedagogov, socialnih delavcev ter vrsta drugih prostovoljnih sodelavcev, v glavnem študentov socialnega dela in drugih družboslovnih ved, da bi poživili in razširili dejavnost Črnega Mrava in zagotovili boljše doseganje družbeno-vzgojnih smotrov. Znano je, da se predvsem otroci, ki imajo različne čustvene in vedenjske težave, ki so manj uspešni v šoli ali jih imajo drugi za moteče, težje vključujejo v prostostne de-

javnosti. Ker povzročajo težave, jih ne vidijo radi v krožkih in raznih organizacijah, tudi pri tabornikih ne. Predvsem otroci iz revnejših družin pa tudi nimajo denarja, da bi si lahko nabavili opremo, ki je potrebna pri kakršni dejavnosti — če že ne za dejavnost samo, pa zato, da se ne bi razlikovali od drugih. Taki otroci tedaj dejansko ne morejo izkoristiti vseh možnosti danega družbenega okolja.

Vendar bi si morali v naši družbi prizadevati za tako delovanje prostostnih organizacij, da bi se vanje

lahko vključevali in v njih tudi ostali ne samo zdravi, »normalni«, primerno »situirani« otroci, ampak tudi invalidni, duševno nezadostno razviti, čustveno in vedenjsko moteni, socialno ogroženi in drugi »posebni« otroci.

To smo skušali doseči pri Črnem Mravu. Zato smo v organizacijo, med vse druge otroke, posebno na taborjenje, vključevali otroke z različnimi težavami socialne ali psihološke narave. Tak poseg je seveda zahteval, da se način dela v organizaciji spremeni, da »drugačni« otroci ne bi bili žrtve »normalnih« otrok in odraslih.

Dokazali smo, da se organizacija lahko tako spremeni ob pomoči in

sodelovanju strokovno osveščenih in zavzetih ljudi. O tem smo poročali tudi udeležencem mednarodne konference in jim pokazali diapozitive naših taborjenj. Tako so si lahko ustvarili nazorno predstavo o tem, kako je potekalo življenje po naših taborjih, kaj vse so otroci počeli pa tudi, kakšen je vzgojni pomen te ali one igre ali dejavnosti. Ob čudovitih barvnih diapozitivih, ki jih je večino posnel prof. Bernard Stritih z višje šole za socialne delavce, sta poslušalcem pojasnjevala posamezne prizore dr. Anica Kos, direktorica svetovalnega centra za otroke; mladostnike in starše, ter pisec tega prispevka.

BLAZ MESEC

0 pravici otrok do igre

● RAZISKAVA O NAJSTAREJŠIH OBČANIH

Naša občina je »najmlajša«

Na Višji šoli za socialne delavce so pred kratkim končali raziskavo o družbenem položaju starejših občanov Ljubljane. Na njihovih domovih so anketirali blizu sedemsto Ljubljancev, starih 65 let in več. Spraševali so jih o stanovanjskih in družinskih razmerah, o gmotnem položaju, o zdravstvenem stanju, prostem času in potrebah po pomoči. Iz te raziskave smo povzeli osnovne podatke o položaju starejših občanov iz naše občine.

NAŠA OBČINA JE »NAJMLAJŠA« V LJUBLJANI

V Ljubljani je bilo 1981 leta 31113 oseb, starejših od 64 let, kar je okrog 10 odstotkov vseh

prebivalcev. To pomeni, da lahko uvrstimo Ljubljano med »stara« mesta. V občini Moste-Polje pa je bilo istega leta nad 64 let starih ljudi 4694 ali 7,6 odstotkov vsega prebivalstva naše

občine, kar jo uvršča med »zrele«, ne še »stare« populacije. To je najnižji odstotek v Ljubljani. Za primerjavo: v občini Center je 18,6 odstotkov občanov starih nad 64 let.

NAJVEČ OVDOVELIH, NAJNIŽJA IZOBRAZBA, NAJ...

Kar velja za Ljubljano v celoti, velja tudi za našo občino: dve tretjini populacije starejših občanov sestavljajo ženske. Po vrsti drugih značilnosti pa občina Moste-Polje odstopa od ljubljanskega povprečja navzgor ali navzdol. Tako je v naši občini najvišji odstotek ovdovelih starejših občanov oz. občank (42 odstotkov), ki jih je le malo manj kot poročeni (teh je 48 odstotkov). Povprečje ovdovelih v vsej Ljubljani je 38 odstotkov. V naši občini je najslabša izobrazbena struktura, kar pomeni, da ima skoraj tri četrtine vseh starejših občanov samo osnovno šolo ali pa še to ne. Samo še občina Vič-Rudnik ima nižji odstotek delovnih upokojencev, ki jih je v moščanski občini 62 odstotkov;

vsi drugi so družinski upokojenci, pa tudi kmetje in vzdrževane osebe. Dalje: pri nas je najmanj občanov, ki živijo sami. Teh je 21 odstotkov od vseh nad 64 let starih, medtem ko jih je npr. v občini Center 27 odstotkov. Z zakoncem jih živi 47 odstotkov; všteti so tudi tisti, ki živijo s širšo družino. Ostali živijo brez zakonca z otroki ali drugimi svojci. Pri tistih, ki živijo z zakoncem, je zakonec v veliki večini primerov sposoben opravljati vsa gospodinjenska dela — ali vsaj večino, razen najtežjih. Ugoden je tudi podatek, da imata skoraj dve tretjini anketiranih otroke, ki živijo v istem kraju ali celo pod isto streho. Tudi v tem je naša občina na prvem mestu med vsemi ljubljanskimi. Tu je hkrati najvišji delež občanov, ki še imajo žive otroke. Teh je kar 88 od stotih.

STANOVANJE: V PRITLIČJU DRUŽINSKE HIŠE

V moščanski občini je med vsemi v Ljubljani najnižji odstotek starejših občanov, ki živijo v blokih, stolpnih ali večnad-

stropnih starih hišah, pa hkrati najvišji odstotek takih, ki živijo v enodružinskih hišah. Teh je blizu 70 odstotkov. Skoraj tri četrtine jih živi v svojih hišah ali stanovanjih oziroma v stanovanjih in hišah, ki so last svojcev. Kar dve tretjini živita v pritličnih stanovanjih (samo v občini Vič-Rudnik je teh več). Stanovanj imajo v glavnem vsa vodovod in električno, razen kakega odstotka. Smo na drugem mestu po odstotku kopalnic v stanovanjih (77 odstotkov), pa na drugem po številu stanovanj, ki imajo stranišča zunaj hiš! Teh je 7 odstotkov, kar bi zneslo prek 30 stanovanj med okrog 4700. Le viška občina je pred našo po tem kazalcu nerazvitosti.

ZADNJI PO ŠTEVILU TELEFONOV

Kar 61 odstotkov starejših občanov nima telefona. V stanovanju ima telefon 26 odstotkov, nadaljnjih 6 odstotkov v hiši. Povprečje za Ljubljano je 38 odstotkov v stanovanju, 9 odstotkov v hiši. Ob tem je treba povedati, da je gostota telefonov pri starejših občanah nasploh večja

Pripis uredništva: V prihodnji številki Nsk bomo objavili še drugo polovico tega prispevka.